

Alliantie voor een
rookvrije
samenleving

JAARVERSLAG 2022

*Echte
sporters
stehen alleen
elkaar aan!*

Alliantie voor een rookvrije samenleving

Generatie
Rookvrij

De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving wordt gefinancierd door Kom op tegen Kanker en Stichting tegen Kanker en is opgericht met de volgende organisaties: Vlaams Instituut Gezond Leven, Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (VRGT), Belgische Cardiologische Liga, Gezinsbond, Fonds des Affections Respiratoires (FARES), Service d'Etude et de Prévention du Tabagisme (SEPT) en het Observatoire de la Santé du Hainaut (OSH).

Inhoud

- 3 Weer een flinke stap vooruit naar een eerste rookvrije generatie
- 5 Interfederale strategie 2022-2028 voor een rookvrije generatie
- 11 Samen op weg naar een rookvrije generatie!
- 15 Acties voor een samenleving zonder tabak
- 24 Onze missie, visie en strategie

COLOFON

Redactie: Danielle van Kalmthout,
Sara Dekesel, Veerle Maes,
Suzanne Gabriels

Vormgeving: Friedemann Vervoort

Illustraties: Emma Thijssen,
Friedemann Vervoort, Laura Janssens

V.U.: Danielle van Kalmthout

Alliantie Rookvrij vzw
Leuvensesteenweg 479

B-1030 Brussel

Foto voorpagina: Bellenblaasactie 2022

Voorwoord

Weer een flinke stap vooruit naar een eerste rookvrije generatie

Het jaar 2022 betekende een mijlpaal voor het antitabaksbeleid in België. Voor het eerst in de geschiedenis presenteerden de Belgische overheden gezamenlijk een coherent antitabaksplan met een hele reeks van maatregelen die noodzakelijk zijn om een eerste rookvrije generatie in België te realiseren. Daarnaast bleef de maatschappelijke beweging 'Generatie Rookvrij' gestaag groeien. Graag nodig ik jullie uit om in dit jaarverslag samen terug te blikken op de mooie resultaten die gezamenlijk met de partners zijn behaald.

Een strategie voor een rookvrije generatie

In december 2022 nam de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid, onder leiding van minister Frank Vandenbroucke, de interfederale strategie 2022-2028 voor een rookvrije generatie aan. Alle federale, regionale en gemeenschapsministers engageerden zich gezamenlijk om tot een rookvrije generatie te komen en lanceerden daartoe een gedetailleerd plan. België wil tegen 2040 het aantal dagelijkse rokers onder de +15-jarigen terugdringen tot minder dan 5%. Voor jongeren wordt de lat op (bijna) 0% rokers gelegd.

De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving verwelkomde de visie en het maatregelenpakket maar betreurt de traagheid van sommige aangekondigde processen en het ontbreken van essentiële schakels die nodig zijn om de ambitie van een rookvrije generatie te realiseren. Er blijft werk aan de winkel om komaf te maken met de tabaksepidemie! Daarnaast is het nu aan de politieke partijen om te zorgen dat dit ambitieuze plan geen dode letter blijft en tijdig de maatregelen te implementeren.

België telt al meer dan 1625 'Generatie Rookvrij'-terreinen

Het project Generatie Rookvrij viert bijna haar eerste lustrum! Inmiddels onderschrijven meer dan 200 organisaties, gemeenten, koepels en bedrijven onze visie en missie. De bekendheid van en activiteit binnen Generatie Rookvrij bij steden en gemeenten blijft groeien en is ook in 2022 nog gestegen tegenover het jaar ervoor. In onze jaarlijkse enquête bij de Vlaamse lokale besturen antwoordde van de kleinere gemeenten 64% actief te zijn geweest op het gebied van Generatie Rookvrij, bij de middelgrote steden 73% en bij de grote steden 80%. Inmiddels tellen we in Vlaanderen 1.320 rookvrije speelpleinen en 305 rookvrije sportterreinen. In Wallonië zijn al meer 30 gemeenten aan de slag met Generatie Rookvrij, tot nu toe vooral in de provincies Luik en Henegouwen.

De Bellenblaascampagne van 2022 stond in het teken van rookvrije sportterreinen, want roken en sporten gaan niet samen. Het profvoetbal toonde al aan dat rookvrij sporten perfect mogelijk is. Sinds 2021 zijn alle stadions van de Belgische Pro League rookvrij. De voetbalwereld engageert zich maar al te graag om samen met Generatie Rookvrij alle sportclubs op te roepen om dit voorbeeld te volgen. Red Flame Tessa Wullaert en sterspelers Brandon Mechele (Club Brugge) en Laurent Henkinet (Standard de Liège) riepen alle Belgische sportclubs op om rookvrij te gaan!

Alliantie Rookvrij vzw staat op eigen benen

In de zomer van 2022 werden de statuten van de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving vzw gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Hiermee bekrachtigen de partners die aan de wieg van de Alliantie en het project Generatie Rookvrij stonden hun versterkte samenwerking voor nu en de toekomst. Een jaarlijkse algemene vergadering en toezicht van het bestuursorgaan zorgen voor extra controle op goed bestuur en financieel beheer.

De Alliantie en haar partners kijken met trots terug op de behaalde resultaten.

Veel leesplezier!

Daniëlle van Kalmthout

algemeen coördinator
Alliantie voor een Rookvrije Samenleving

Interfederale strategie 2022-2028 voor een rookvrije generatie

De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving wil dat ieder kind geboren vanaf 2019 rookvrij kan opgroeien. Om dat doel te bereiken, zet de Alliantie in op de verdere denormalisering van roken. Dat kan niet zonder maatregelen van de overheid die enerzijds gericht zijn op preventie en voorkomen dat er nieuwe rokers bijkomen en anderzijds op het terugdringen van het aantal rokers met een uitnodigend kader dat rokers aanmoedigt om te stoppen met roken.

2022 was een belangrijk jaar in de strijd tegen tabak! In maart 2022 kondigde de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid een nieuw plan in de strijd tegen tabak aan. Met deze [interfederale strategie 2022-2028 voor een rookvrije generatie](#) engageerden de betrokken federale, regionale en gemeenschapsministers zich gezamenlijk om tot een rookvrije generatie te komen via 15 strategische doelstellingen. Vervolgens werkte een groep beleidsmakers uit alle betrokken administraties en kabinetten een concreet plan uit om de doelstellingen te realiseren. De Interfederale Strategie 2022-2028 voor een rookvrije generatie werd in december gepubliceerd. Zo kreeg België voor het eerst in de geschiedenis een antitabaksstrategie met concrete en elkaar versterkende maatregelen om een rookvrije generatie te realiseren.

Roken kost in ons land vijfmaal meer aan de samenleving dan wat tabaksaccijnzen en btw op tabaksproducten de staatkas opleveren. Tabaksgebruik zorgt ieder jaar voor 15.000 vroegtijdige overlijdens. Dat zijn er 40 per dag. Daarbovenop komt nog het verlies aan kwaliteitsvolle levensjaren bij rokers zelf en de impact van hun lijden op hun naasten. De nood aan een omvattend antitabaksplan met langetermijnvisie was dan ook hoog.

Moet de regering werken aan een rookvrije generatie?

Volgens de jaarlijkse rookenquête van Stichting tegen Kanker vindt 79% van de Belgen dat de regeringen maatregelen moeten nemen die bijdragen aan een rookvrije generatie.

>>> *Met de lancering van de strategie voor een rookvrije generatie is een belangrijke stap vooruitgezet in de strijd tegen roken.*

De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving verwelkomt een heel aantal maatregelen uit de strategie:

- **Rookvrij maken van openluchtlocaties** waar veel kinderen komen, zoals attractieparken en speeltuinen.
- **Betere monitoring** van het aantal rokers en dampers.
- **Meer onderzoek naar de maatschappelijke kost** van roken en de impact van het antitabaksbeleid.
- **Meer controles en strengere sanctionering** van inbreuken op het reclameverbod.
- **Vermindering van de zichtbaarheid van tabaksproducten** door een uitstalverbod en een verbod op verkoop van tabaksproducten in tijdelijke verkooppunten en voedingswinkels groter dan 400 m²
- **Verbod op tabaksautomaten** in de horeca.
- **Beter informeren** van rokers en dampers via bijsluiters in de verpakkingen.
- **Reglementering** van nieuwe (nicotine-)producten op de markt.
- **Duidelijke richtlijnen** voor contacten tussen overheidsdiensten en -instanties en de tabaksindustrie.

>>> Een eerste rookvrije generatie in België kan alleen gerealiseerd worden met een strikte implementatie en jaarlijkse opvolging van deze maatregelen, en daar zal de Alliantie mee over waken!

Gerealiseerde maatregelen

JAAR
2019

- ✓ **Neutrale sigarettenpakjes**
- ✓ **Verhoging van de minimumleeftijd voor de verkoop van tabaksproducten van 16 naar 18 jaar**
- ✓ **Federaal verbod op roken in de auto in het bijzijn van kinderen**

JAAR
2020

- ✓ **Accijnsverhoging: ruim 10% op een pakje sigaretten en ruim 15% op een pakje roltabak**
- ✓ **Reclameverbod op de verkoopplaats**

JAAR
2022

- ✓ **Rookverbod op open treinperrons**
- ✓ **Duidelijkere regels en strikte voorwaarden voor elektronische sigaretten**
- ✓ **Interfederale strategie 2022-2028 voor een rookvrije generatie**

Er blijft werk aan de winkel!

De Belgische ambitie is om, net zoals de EU-doelstelling uit het 'Europe's Beating Cancer Plan', tegen 2040 het aantal

- **dagelijkse gebruikers van tabaksproducten onder de +15-jarigen terug te dringen tot minder dan 5%.**
- **personen die beginnen met tabaksproducten terug te dringen tot 0% of bijna 0% .**

Om die ambitie waar te maken, is er nog heel wat werk aan de winkel.

Dat een jaarlijkse **verhoging van de accijnzen** op tabaksproducten werd opgenomen in de strategie is een goede zaak. Een hogere taxatie is de meest effectieve beleidsmaatregel om tabaksgebruik te doen afnemen. Toch uit de Alliantie ook grote bezorgdheid over het feit dat de strategie nergens melding maakt van de grootte van die verhogingen. Alleen substantiële prijsverhogingen hebben effect op het tabaksgebruik. Kleine of beperkte prijsstijgingen leiden niet tot gedragsverandering. De Alliantie pleit dan ook voor voldoende fikse verhogingen, bovenop de inflatie.

Hogere prijzen voor tabaksproducten moeten hand in hand gaan met **meer hulp aan rokers om te stoppen met roken**. En ook met maatregelen zoals een betere monitoring, tabakspreventie ... De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving maakt zich daarom zorgen over de financiering van het antitabaksplan. De Interfederale Strategie voor een rookvrije generatie spreekt weliswaar van een duurzaam financieringsmechanisme, maar ze biedt geen zekerheid dat dit er daadwerkelijk komt en hoe het dan concreet wordt ingevuld. Als het duurzaam financieringsmechanisme niet van de grond komt, zal de ambitie van een rookvrije generatie in 2040 niet gehaald worden, ondanks de vele goede voornemens in dit plan.

Filterverbod

is de enige oplossing voor mens én milieu

Ervoor zorgen dat mensen nooit beginnen met roken en rokers aanmoedigen om te stoppen met roken, dat is volgens de Alliantie de meest doeltreffende manier om de peukenproblematiek aan te pakken. Daarom is het uiterst belangrijk dat de instanties bevoegd voor zwerfvuil en afvalbeleid goed **samenwerken** met de instanties bevoegd voor volksgezondheid. Zo ontstaat er een win-win en wordt het ene beleid versterkt door het andere.

Jaarlijks worden er **4,5 biljoen sigarettenpeuken** weggegooid in de natuur. Ze vormen de grootste zwerfvuilfractie ter wereld, aldus de Wereldgezondheidsorganisatie. Filters bestaan uit **celluloseacetaat** dat uiteenvalt in **microplastics** en zo in het (aquatisch) milieu terechtkomt. Naast plastic bevatten peuken vele **toxische stoffen** waaronder arsenicum, zware metalen, zink en koper, die ook in het milieu terechtkomen. Tot slot zijn peuken heel **moeilijk op te ruimen** omdat ze blijven steken tussen tegels en zand. Een filterverbod is een noodzakelijke maatregel om het milieu te beschermen.

Kinderrechtenactie 2022 van Generatie Rookvrij

De filter werd ingevoerd door de tabaksproducenten om de **gezondheidsimpact** van het roken van sigaretten te beperken. Dit bleek achteraf vooral een marketingtruc. Uit onderzoek bleek dat de filter er net voor zorgt dat rook nog dieper wordt geïnhaleerd en dat mogelijk ook vezels afkomstig van het cellulose acetaat in de longen terecht komen. Daarnaast zijn sigaretten zonder filter een drempel om te beginnen met roken want de filter vermindert bepaalde branderige effecten in de keel. Het invoeren van de filter heeft dus net voor **meer in plaats van minder gezondheidsschade** gezorgd. Bovendien bevestigt het recente **'sjoemelsigaret'-arrest** in Nederland dat filters het roken niet 'gezonder' maken en een marketinginstrument zijn van de tabaksindustrie. Filtersigaretten zijn schadelijker en verslavender dan de tabaksindustrie doet voorkomen, doordat rokers veel meer gif en nicotine binnenkrijgen dan in officiële metingen wordt vastgesteld. Sigarettenfilters hebben namelijk minuscule gaatjes waardoor bij officiële metingen lucht wordt aangezogen, die de gifstoffen verdunt. Rokers decken die gaatjes af met mond en vingers, waardoor die verdunning in de praktijk achterwege blijft.

*De filter veroorzaakt enkel gezondheids- en milieuschade.
De Alliantie pleit voor een zo spoedig mogelijke invoering van een (Europees) filterverbod.*

Cartoon van NietNuLaura voor Generatie Rookvrij ter gelegenheid van Wereldwaterdag 2022

Samen op weg naar een rookvrije generatie!

De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving lanceerde in 2018 de campagne “[Generatie Rookvrij](#)”. Met dit initiatief creëren we rookvrije omgevingen in samenwerking met organisaties die onze missie een warm hart toedragen, waardoor een maatschappelijke beweging op gang komt en het politieke draagvlak voor beleidsmaatregelen verder groeit. Het doel is dat elk kind geboren vanaf 2019 rookvrij kan opgroeien en nooit begint met roken.

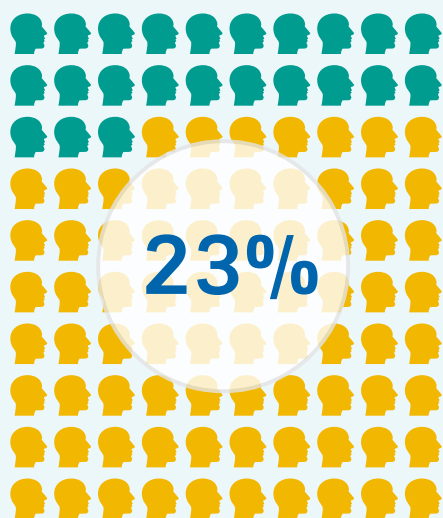
Ieder kind heeft het recht om rookvrij op te groeien!

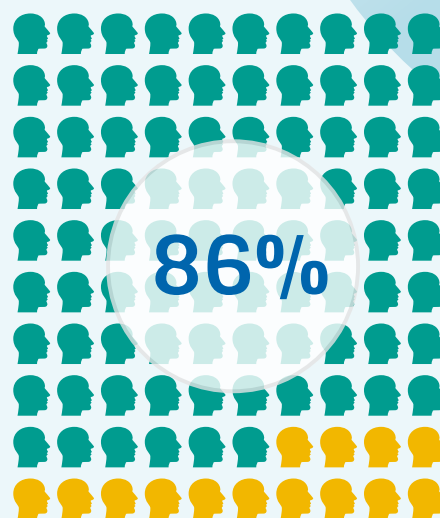
www.generatierookvrij.be

Generatie Rookvrij is intussen uitgegroeid tot een **brede beweging van burgers en organisaties** die ijveren voor een samenleving waar niemand nog (over)lijdt aan de gevolgen van roken en meeroken.

Bekendheid en engagement Generatie Rookvrij in België

Bijna een kwart van de Belgen heeft al gehoord van Generatie Rookvrij.

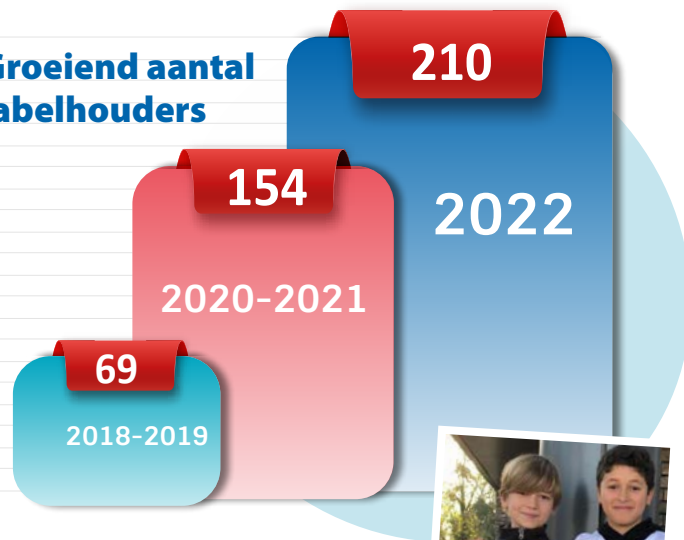
De meerderheid van de Belgen is overtuigd dat kinderen rookvrij moeten opgroeien.

Bron: de jaarlijkse rookenquête van Stichting tegen Kanker van 2022

Steeds meer rookvrije omgevingen

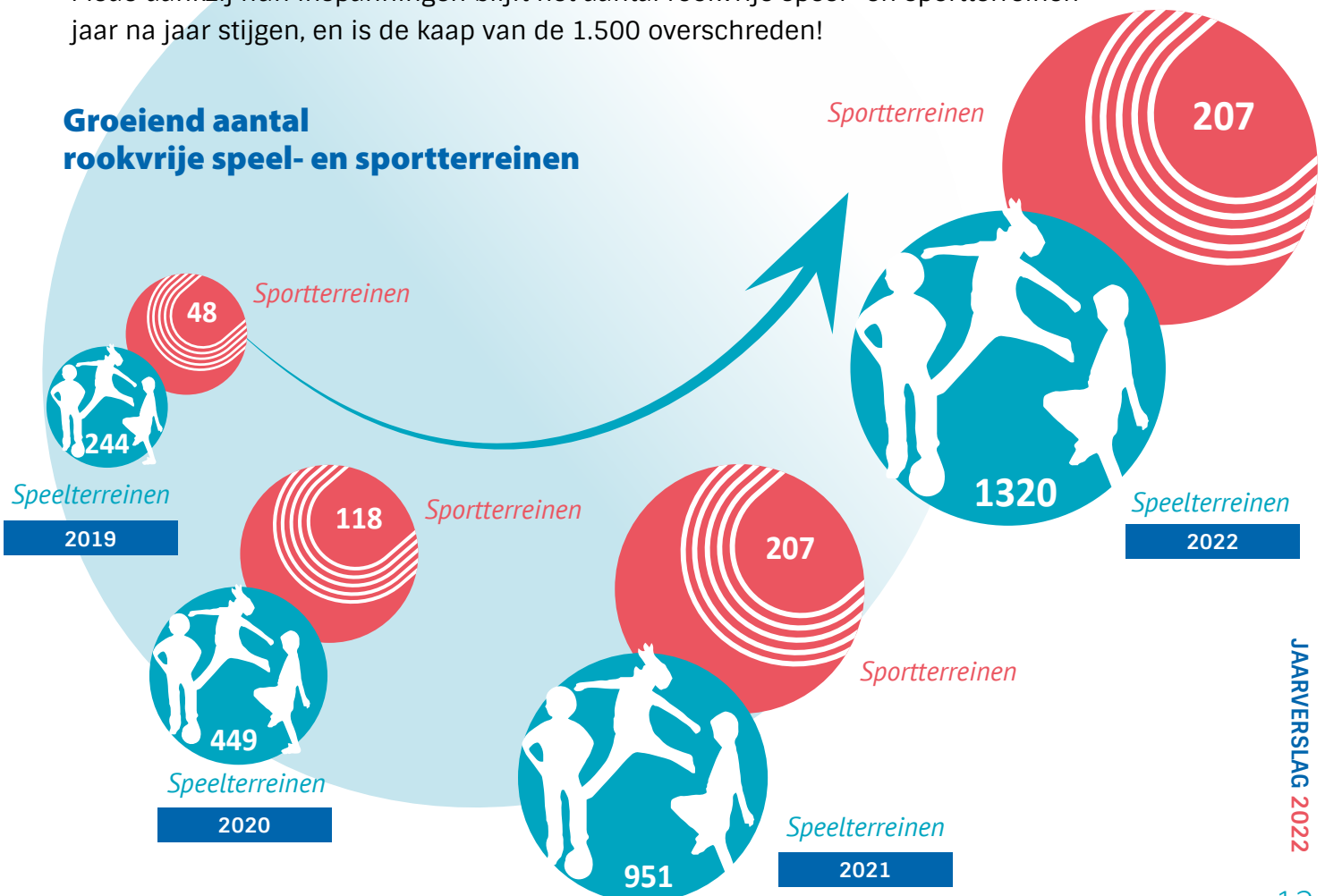
Tientallen gemeenten en organisaties ondernemen als labelhouder van Generatie Rookvrij acties om hun omgeving rookvrij te maken. Zo werken ze mee aan een rookvrije toekomst voor kinderen en jongeren. In 2022 kwamen er maar liefst 56 bij, wat het totaal aantal op 210 labelhouders brengt!

Groeiend aantal labelhouders

Mede dankzij hun inspanningen blijft het aantal rookvrije speel- en sportterreinen jaar na jaar stijgen, en is de kaap van de 1.500 overschreden!

Groeiend aantal rookvrije speel- en sportterreinen

88%

Kinderboerderijen

Belgen willen meer rookvrije omgevingen

Deze cijfers geven weer hoeveel van de Belgen eerder akkoord gaan dat deze omgevingen rookvrij moeten zijn, volgens de cijfers van de rookenquête van Stichting tegen Kanker in 2022.

84%

Speeltuinen

84%

Ziekenhuiscampussen

80%

Sportterreinen

78%

Dierentuinen

In 2022 hebben 51 gezondheidsorganisaties, bedrijven, gemeenten ... het **Charter van de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving** ondertekend, om te tonen dat ze Generatie Rookvrij steunen. Zij engageren zich om samen met hun leden werk te gaan maken van een rookvrije generatie!

Dit brengt het totaal aantal charterpartners op

207

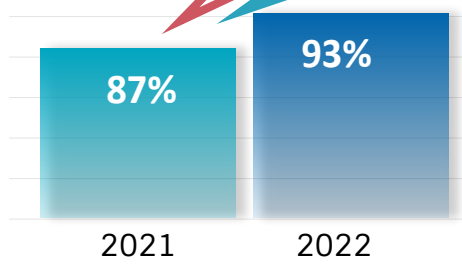

Enthousiaste gemeenten in Vlaanderen

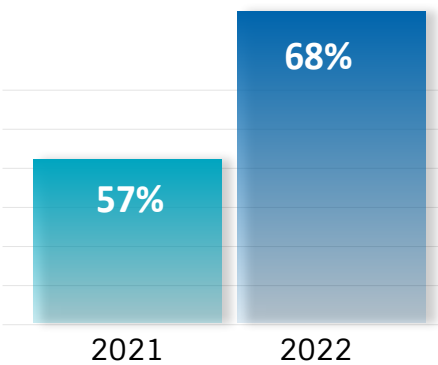
Eind 2022 stuurde de Alliantie een vragenlijst naar de 300 Vlaamse lokale besturen. We peilden naar de bekendheid van Generatie Rookvrij, hun activiteiten binnen het kader van Generatie Rookvrij, het proces van het rookvrij maken van terreinen en de toekomstplannen. De resultaten maken duidelijk dat de **bekendheid van Generatie Rookvrij** en het **aantal ondernomen acties** om openbare terreinen rookvrij te maken een **moete stijging** kennen.

Kent Generatie Rookvrij

Resultaten van onze jaarlijkse bevraging van de 300 Vlaamse lokale besturen. (Lore Pil, Kom op tegen Kanker)

Actief bezig met Generatie Rookvrij

Enthousiaste gemeenten in Wallonië

In Wallonië zijn intussen bijna 30 gemeenten actief om omgevingen rookvrij te maken, vooral in de provincies Luik en Henegouwen.

Acties voor een samenleving zonder tabak

CAMPAGNES GENERATIE ROOKVRIJ

Voorjaarscampagne: 3 jaar Generatie Rookvrij

De derde verjaardag van Generatie Rookvrij werd gevierd met een reeks tekeningen van illustratrice Emma. We maakten er tamtam rond [op onze website](#) en sociale media. Als verjaardagscadeau vroegen we organisaties en verenigingen om zich als labelhouder of charterpartner mee in te zetten voor een rookvrije generatie.

Werelddag zonder Tabak: Maak jouw sportclub rookvrij!

Elk jaar blazen honderden kinderen bellen op 31 mei, de Werelddag zonder Tabak, onder het motto 'ik blaas liever bellen dan rook'. Dat doen ze op plaatsen die ze rookvrij willen. **In 2022 focuste de bellenblaasactie van Generatie Rookvrij op sportterreinen.** De actie werd afgetrapt in de stadions van Club Brugge, de eerste rookvrije Belgische profvoetbalclub, en van Royal Standard de Liège. Tot het eind van september, de maand van de sportclubs, werden sportclubs actief opgeroepen om rookvrij te worden.

De campagnevideo met topsporters Tessa Wullaert, Brandon Mechele en Laurent Henkinet werd verspreid op **sociale media**. Op de **website** van Generatie Rookvrij was er een pop-up om een **starterspakket** aan te vragen op de **campagnepagina**. Zo'n pakket bevat informatie over hoe je een sportclub rookvrij maakt en communicatiemateriaal zoals posters, een voorbeeldmail naar ouders over het rookvrij gaan van de club en tips over hoe je een roker op een rookvrij terrein kan aanspreken.

Webinars voor gemeenten en voetbalclubs

In mei en juni organiseerde Generatie Rookvrij webinars voor **gemeenten**. Lokale besturen konden tijdens die webinars leren **hoe je terreinen rookvrij maakt**, wat de belangrijkste succesfactoren zijn en hoe je inwoners bij het project kan betrekken. De theorie werd gestaafd met praktijkvoorbeelden uit Aarschot en Mol.

Ook **voetbalclubs** konden een webinar volgen van Generatie Rookvrij en de **Stichting tegen Kanker**. Het Vlaamse webinar ging door in november in samenwerking met **Voetbal Vlaanderen**. Aan Waalse kant werd het georganiseerd in december met de **Association des Clubs Francophones de Football**. Deelnemende voetbalclubs leerden stap voor stap hoe ze aan de slag kunnen met Generatie Rookvrij en welke ondersteuning ze daarbij krijgen.

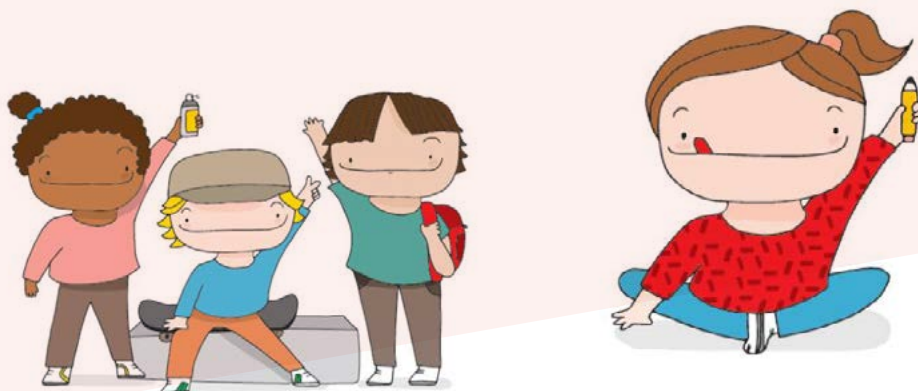

Klik op de wereldbollen om de webinars te herbekijken

Dag van de Kinderrechten: graffiti-actie

Naar aanloop van de Internationale Dag van de Kinderrechten op 20 november riep Generatie Rookvrij alle scholen op met socialmediaposts, nieuwsbrieven en blogberichten om mee te **doen met haar Kinderrechtenactie**. Hoe? Door in de week van 14 november een actie te organiseren waarmee de leerlingen hun recht op een rookvrije omgeving opeisten. Bijvoorbeeld met een reuze schilder- of graffitiwerk met de boodschap **'Rond de school willen wij het rookvrij'**.

Op 16 november werd de **pers uitgenodigd** op twee deelnemende scholen, Vrije Basisschool Spijker in Hoogstraten en de basisschool Sainte-Croix in Hannut. De zesdejaarsleerlingen van beide scholen maakten graffitiwerken voor aan de schoolmuur. Zo riepen ze ouders en buurtbewoners op om **niet te roken in de schoolomgeving** in het zicht van kinderen.

Eerste Waalse rookvrije station in de kijker

Het station van **Charleroi-Zuid** werd eind mei 2022 als eerste in Wallonië volledig rookvrij gemaakt. De NMBS anticipeerde er op het algemeen rookverbod op alle perrons in België, dat geldt sinds 1 januari 2023. **Generatie Rookvrij, Stichting tegen Kanker en NMBS** organiseerden op 30 mei 2022 een persconferentie in aanwezigheid van de minister van Mobiliteit Georges Gilkinet om dit grote nieuws aan te kondigen. Het was ook de aftrap van een **sensibiliseringscampagne** van de NMBS naar de reizigers rond de nieuwe maatregel.

ACTIES LEDEN ALLIANTIE IN EEN NOTENDOP

Wachten op de trein wordt (een beetje) aangenamer

Rookvrij wachten op de trein. In Mechelen en Charleroi kon het al langer dankzij proefprojecten van de NMBS in samenwerking met Generatie Rookvrij. Op 20 april 2022 keurde de Commissie Mobiliteit van de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetswijziging goed waardoor vanaf 1 januari 2023 álle Belgische treinperrons definitief rookvrij zijn, ook de niet en half overdekte perrons. Een maatregel die **Kom op tegen Kanker** al veel langer bepleitte bij de NMBS en die nu werkelijkheid wordt. Rookvrije perrons leveren heel wat gezondheidsvoordelen op en ze vormen alweer een belangrijke stap vooruit in de richting van een rookvrije samenleving.

Groupe Santé CHC officiële partner van Generatie Rookvrij

Dankzij de inspanningen van de **Stichting tegen Kanker** maakte de Groupe Santé CHC haar voornemen kenbaar om tabak te verbannen uit de omgeving van de ziekenhuislocaties van het CHC: Mont-Légia in Luik, de Clinique CHC Heusy in Verviers, de Clinique CHC Hermalle en de Clinique CHC Waremme.

Met uitzondering van enkele rookruimtes engageren deze locaties zich ertoe om volledig rookvrij te worden en zullen ze patiënten, bezoekers en personeelsleden sensibiliseren om te stoppen met roken. Van bij de aankomst op de parkings van de vier ziekenhuizen roepen borden, spandoeken en stickers mensen op om de rookvrije zones te respecteren. Brochures informeren iedereen dat de tabaksspecialisten van het ziekenhuis ondersteuning kunnen bieden bij een rookstop. Aan het verplegend personeel worden tijdens de werkuren sensibilisingsessies aangeboden over de omgang met rokers. Al deze acties, naast tal van andere, passen perfect in de visie van Generatie Rookvrij waar de Groupe Santé CHC zich nu bij aansluit en maximale zichtbaarheid aan geeft.

Antwerpse sportterreinen voortaan rookvrij!

In 2022 sloegen Sporting Antwerpen, Logo Antwerpen en de Antwerpse sportclubs de handen in elkaar en werden alle stedelijke sportterreinen rookvrij gemaakt. Dit gebeurde in navolging van het succesvolle pilootproject dat in 2020 uitgerold werd op initiatief van

Kom op tegen Kanker, Logo Antwerpen en Sporting Antwerpen. De reacties van de bezoekers waren positief. Ook alle organisaties die actief zijn op de terreinen

waren enthousiast over het project en schaarden zich mee achter het doel om een rookvrije generatie te creëren. Stad Antwerpen geeft zo het goede voorbeeld! Sportclubs met een concessie of eigen infrastructuur die ook rookvrij willen gaan, worden nu door de stad gemotiveerd om mee in het project te stappen.

Jaarlijkse rookenquête toont toenemend draagvlak voor meer rookvrije plekken

De rookenquête van **Stichting tegen Kanker** peilt naar het rookgedrag van de Belgen en naar het draagvlak voor beleidsmaatregelen rond roken. Uit de bevraging van 2022 blijkt een sterke overtuiging (> 80% akkoord) dat kinderboerderijen, speeltuinen, ziekenhuiscampussen en sportterreinen rookvrij moeten zijn. Bovendien is er meer en meer draagvlak voor het rookvrij maken van de iets actievere omgevingen zoals openluchtzwembaden, dierentuinen, recreatiedomeinen en het strand. Daarnaast krijgen ook rookvrije voetbalstadions veel bijval (81%), vooral bij niet-rokers en ex-rokers, waardoor de beslissing van de Pro League positief gedragen wordt. De brede gedragenheid kan een steun zijn voor de aankomende maatregelen die opgenomen zijn in het federale antitabaksplan.

ROOKVRIJE OMGEVINGEN

	Eerder akkoord	Akkoord	#Top 2 - 2022	#Top 2 - 2021
Kinderboerderijen	15	72	88 ↗	86
Speeltuinen	18	66	84	83
Campussen van ziekenhuizen	15	69 ↗	84 ↗	81
Sportterreinen	20	60	80	79
Openluchtzwembaden (inclusief zonneweides)	19	60 ↗	79 ↗	74
Dierentuinen	19	59 ↗	78 ↗	75
(Provinciale) recreatiedomeinen / parken	23	50 ↗	72 ↗	68
Voetbalstadions	23	49	72 ↗	69
Pretparken	20	52	71	70
Het strand (aan zee)	21	47 ↗	68 ↗	62
Open perrons (trein / bus)	20	44	64	62
Open terrassen (horeca)	20	40	60	58
Winkelstraten	22	33	56	56
Festivals	21	34	55	55

PRAKTIJKADVIES

OVER E-SIGARETGEBRUIK TIJDENS DE ZWANGERSCHAP

Heel wat zorg- en welzijnsprofessionals en tabakologen komen in contact met zwangere vrouwen die de e-sigaret (willen) gebruiken. Jij ook? Hoe help je jouw cliënten dan best? Wat adviseer je hen? Op die vragen geeft dit praktijkadvies je een antwoord.

Praktijkadvies e-sigaretgebruik tijdens de zwangerschap

Na de lancering van Rookvrije Start in 2021 bracht **Gezond Leven** in 2022 een praktijkadvies uit rond het gebruik van de e-sigaret tijdens de zwangerschap voor zorg- en welzijnsprofessionals en tabakologen. Zij komen in contact met zwangere vrouwen die de e-sigaret (willen) gebruiken. Hoe help je jouw cliënten dan best? Wat adviseer je hen? Het praktijkadvies werd ontwikkeld door het Vlaams Instituut Gezond Leven in samenwerking met de Taskforce Rookvrije Start en heeft als uitgangspunt dat het gebruik wordt afgeraden tijdens de zwangerschap. Je vindt het advies op rookvrijestart.be.

Alle 18 Adeps-centra rookvrije ruimten

Sinds november 2020 hebben alle 18 centra van de Adeps, de dienst voor bevordering van sport en lichamelijke opvoeding van de Franse Gemeenschap, het charter van Generatie Rookvrij ondertekend om hun terreinen volledig rookvrij te maken. **Stichting tegen Kanker** zorgde voor de nodige ondersteuning bij de labelaanvraag en in samenwerking met **Observatoire de la Santé du Hainaut** werd een inspirerend werkbezoek georganiseerd. Om dat te vieren en ter gelegenheid van de officiële plaatsing van 'Généralisme Sans Tabac'-borden op de sportterreinen, organiseerde de Adeps samen met Generatie Rookvrij en **FARES** een evenement op 31 mei, de Werelddag zonder tabak, op het terrein La Mosane in Jambes. Drie FARES-leden sensibiliseerden er bijna 150 kinderen over het belang van adem en reuk. Op het menu: een geurenlotto, een sportwedstrijd in normale toestand versus buiten adem en een positieve bewustmakingsfiche gekoppeld aan activiteiten.

Aftrap Week zonder Tabak op het Irisfeest

Op 9 mei 2022 namen de **VRGT** en **FARES** deel aan het Irisfeest in Brussel. Ze gaven er de aftrap voor de 'Week zonder Tabak', een campagne die de zusterorganisaties jaarlijks organiseren naar aanleiding van de Werelddag zonder Tabak op 31 mei. Op hun infostand leidden ze rokers naar de tabakoloog toe en zetten ze de voordelen van stoppen met roken op een ludieke manier in de verf.

Er stond heel wat leuks op het programma: een geurenlotto, een quiz, een gesprek met de tabakoloog ... En er was een photobooth om de bellenblaasactie van Generatie Rookvrij te promoten. Jong en oud poseerden met een positieve rookstopboodschap en bellenblazer in de hand. De stand kreeg vele bezoekers, van jonge gezinnen over de jeugdbrandweer tot het Brussels Volkstejoêter, en de campagne kreeg heel wat aandacht. De foto's werden achteraf gedeeld met de hashtag **#generatierookvrij**.

Rookvrije plekken ondersteunen met gratis signalisatiemateriaal

Elk kind heeft het recht om op te groeien in een rookvrije omgeving. Om organisaties die hun terrein rookvrij maken een handje te helpen, gaf het Vlaams Instituut **Gezond Leven** meer dan 35 pakketten weg met signalisatiemateriaal van Generatie Rookvrij, ter waarde van zo'n 250 euro per pakket.

'Ensemble Vers Un Nouveau Souffle': samen naar een nieuwe adem

'Ensemble vers un nouveau souffle', afgekort EVUNS, is een jaarlijkse campagne tegen roken die in 2022 voor het eerst werd opgezet op vraag van het 'Plan Wallon Sans Tabac' (PWST) met de steun van het Waals Gewest, **FARES**, **Observatoire de la Santé de Hainaut**, **SEPT** en Tabakstop van **Stichting tegen Kanker**.

De campagne wil de bevolking informeren en sensibiliseren rond roken, rokers die nadenken over hun gebruik

ondersteunen en de beschikbare hulp en middelen promoten om verandering en reflectie over tabaksgebruik op gang te brengen. EVUNS omvat vier onderdelen: lichamelijke gezondheid, geestelijke gezondheid, sociale gezondheid en milieugezondheid. In het onderdeel sociale gezondheid werd gelinkt naar de website van Generatie Rookvrij om publiek en professionals te informeren over dit initiatief.

Ensemble

vers un nouveau souffle

*S'informer et réfléchir
à sa consommation de tabac !*

DU 11 AVRIL AU 12 JUIN

Onze missie, visie en strategie

Roken is de belangrijkste vermijdbare doodsoorzaak, daarover bestaat vandaag geen twijfel meer. In België leidt roken naar schatting tot **15.000 doden per jaar** en één roker op de twee zal sterven aan de gevolgen van de tabaksverslaving. Tabak is verantwoordelijk voor 30% van de sterfgevallen door kanker.

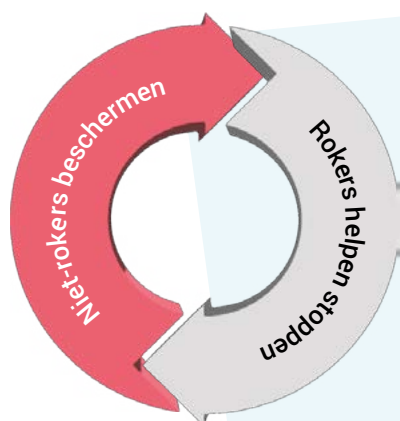
Missie

De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving wil een samenleving waar niemand nog (over)lijdt aan de gevolgen van roken en meeroken.

Visie

Met de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving en de campagne Generatie Rookvrij willen wij roken denormaliseren en streven we naar een maatschappij waarin ieder kind dat vanaf 2019 wordt geboren, rookvrij kan opgroeien. We willen van niet-roken de norm maken in de hele samenleving en dit voor alle bevolkingsgroepen. Door een bundeling van krachten wil de Alliantie bijdragen aan een rookvrij België en daarmee gezondheidswinst voor de Belgische bevolking realiseren.

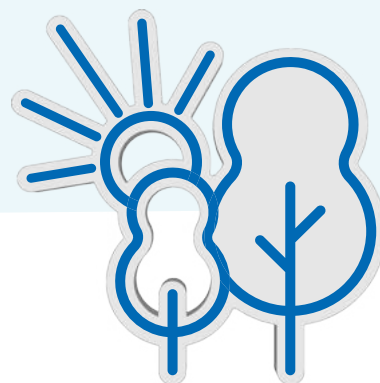
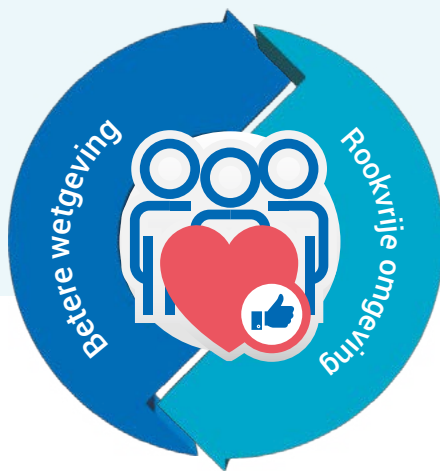

De aanpak steunt op twee pijlers die elkaar versterken:

1. We voorkomen dat er nieuwe rokers bijkomen. Enerzijds door jongeren te beschermen tegen de verleiding om te beginnen met roken, anderzijds door kinderen te beschermen tegen tabaksrook.
2. We dringen het aantal rokers terug door hen te stimuleren om te stoppen met roken.

Strategie We ijveren voor een **betere wetgeving** op alle beleidsniveaus en tegelijkertijd creëren we **rookvrije omgevingen** via organisaties die onze missie **een warm hart toedragen** waardoor een maatschappelijke beweging op gang komt en het politieke draagvlak voor beleidsmaatregelen weer groeit.

Onze routekaart is de strategische leidraad

- De initiatieven die we nemen, groeien mee met de kinderen die vanaf 2019 worden geboren.
- We zorgen ervoor dat zij in alle fases van hun leven beschermd worden tegen tabaksrook en tegen de verleiding om te beginnen met roken. Dat doen we door omgevingen waar ze vaak komen, rookvrij te maken. Want zien roken, doet roken.
- Zo willen we bereiken dat alle kinderen die in 2037 volwassen worden nergens meer meeroken, zelf niet roken en er ook niet meer mee beginnen.

De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving vzw

Stichting tegen Kanker en Kom op tegen Kanker zijn twee onafhankelijke ngo's, beiden actief in de strijd tegen kanker en onder andere in de strijd tegen het roken. Om de tabakspreventie een versnelling hoger te schakelen, sloegen Stichting tegen Kanker en Kom op tegen Kanker eind 2017 de handen in elkaar. Beide organisaties besloten het project Generatie Rookvrij uit de grond te stampen en een overkoepelende Alliantie voor een Rookvrije Samenleving op te starten. De nodige financiële budgetten om de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving en het project Generatie Rookvrij te ondersteunen worden ook in de komende jaren voorzien door Kom op tegen Kanker en Stichting tegen Kanker.

De Alliantie bestaat uit 9 organisaties:

Kom op tegen Kanker, Stichting tegen Kanker, het Vlaams Instituut Gezond Leven, de Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (VRGT), de Belgische Cardiologische Liga, de Gezinsbond, het Fonds des Affections Respiratoires (FARES), Service d'Etude et de Prévention du Tabagisme (SEPT) en Observatoire de la Santé du Hainaut (OSH).

Alliantie voor een rookvrije samenleving

Alliantie voor een Rookvrije Samenleving vzw
Leuvensesteenweg 479
1030 Brussel
✉ info@alliantierookvrijesamenleving.be
🌐 www.alliantierookvrijesamenleving.be

Voor meer informatie over de campagne Generatie Rookvrij:
🌐 www.generatierookvrij.be
f www.facebook.com/generatierookvrij/
📷 www.instagram.com/generatierookvrij
✉ info@generatierookvrij.be

